

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

МАТЕРІАЛИ

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

ОДЕСА-2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»**

**кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної
діяльності**

М А Т Е Р І А Л И

XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

ОСВІТА ТА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ

(Одеса, 20-21 квітня 2023 року)

Одеса -2023

УДК: 37+316.61

Освіта та соціалізація особистості. *XI Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених* (Одеса, 20-21 квітня 2023 р.) 103 с.

Рецензенти:

Бойко Анжела Іванівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософських і політичних наук Черкаського державного технологічного університету

Халапсис Олексій Владиславович - доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ.

Збірник матеріалів Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Освіта та соціалізація особистості» вміщує матеріали, які досліджують освіту ХХІ століття, інновації та перспективи розвитку; стан та проблеми реформування системи української освіти; філософію освіти перед викликами сучасності; молодь в освітньому просторі: механізми соціалізації та самореалізації; соціальну адаптацію особистості в умовах суспільних трансформацій; ціннісні орієнтири та культурні практики особистості в українському суспільстві та розглядаються девіації та суспільні рухи у соціальному просторі сучасної України. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, здобувачів освіти.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

4. Освіта та соціалізація особистості : матеріали X Інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої 30-річчю створення кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності та 205-річчю Університету Ушинського (Одеса, 22-23 квітня 2022 року) / оргком. : А. В. Красножон, О. А. Копусь, Г. В. Музиченко, Є. В. Борінштейн. – Одеса: Університет Ушинського, 2022. – 92 с.

5. Emelyanov, O.A. (2016). The Model of the system problem of pedagogical previntion deviant behavior jf the militari servicemen. Emelyanov, 77-91. doi: <https://doi.org/10.18454/IRJ.2016.51.041>.

6. Соціологія особистості та девіантної поведінки. Текст лекцій для студентів спеціальності 054 «Соціологія» / І. П. Рущенко – Харків : НТУ «ХП», 2020. – С. 130.

Самчук Лариса Сергіївна – кандидат філософських наук, викладач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

Юренко Валерія Сергіївна – студентка I року навчання ОПІ спеціальна освіта (Логопедія) за першим (бакалаврським) рівнем навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації Університету Ушинського

РОЛЬ БАТЬКІВ В ОЦІНЮВАННІ РОЗВИТКУ СВОЄЇ ДИТИНИ: ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТ

Соціальна адаптація дітей надважлива в сучасному світі. Передусім, помічниками в розвитку дітей з особливими освітніми потребами є батьки. Вони – творці здібностей дитини, не дарма Жан-Жак Руссо радив батькам «поволі діяти на дітей, керувати ними, не пригнічуючи волю і не застосовувати заходів прямого примусу, і, разом з тим, проявляти наполегливість, вимогливість, не поспішати з задоволенням небажаних і нав'язаних дитячих прохань» [3, с. 67].

Інклюзивний розвиток дитини підпорядковується безпосереднім залученням батьків до освітнього процесу. Для неї є взірцем поведінка дорослих, які постійно перебувають поруч. Тому батьки повинні належну увагу приділяти спочатку власному ставленню до ситуацій, що спіткають їх, коли поруч дитина. Лише за такої умови можливим є раціональне оцінювання темпу розвитку власної дитини, що безсумнівно відіграє значну роль.

Неможливо не погодитися зі словами Олександра Духновича, у своїх наукових працях він червоною ниткою пронизував таку думку: «Дай синові своєму здоровий розум, дай йому добрий звичай, дай йому добру волю – і ти вже дав йому багатство» [2, с. 43]. Весь сенс його фрази полягає в тому, що батьки спочатку повинні дати щось дитині, у духовному, педагогічному плані, а потім уже оцінювати результат.

Норми поведінки, моральні цінності, естетичні уподобання, правила взаємовідносин, соціальні установки – фундамент цього всього закладають батьки. Будь-яка дитина буде почувати себе впевнено за умови, якщо рідні правильно оцінили масштаб роботи ще з раннього дитинства, акцентували увагу на потрібних складниках педагогічного виховання. Для проведення оцінювання інтелектуального, соціального, емоційного, фізичного, сенсорного, комунікативного та поведінкового розвитку дитини можна використати різноманітні способи оцінювання, скажімо, в одній сфері чи в різних її поєднаннях, залежно від потреб дитини [1, 8].

Складним є процес дорослішання для будь-яких дітей, особливо для діток з певними відхиленнями фізичними або розумовими. Він стає ще складнішим для батьків цих дітей. Але ні в якому разі сім'я не повинна закривати очі на труднощі й пускати все на самоплив. Родинне виховання відомий педагог Костянтин Ушинський розглядав, як громадянський обов'язок кожного члена суспільства [5, с. 48]. У період дорослішання рідним важливо правильно оцінити умови за яких це буде відбуватися. Оточити дитину з інклюзією правильною обстановкою, навіть, можна сказати, атмосферою, що буде сприяти безперервному прогресивному розвитку.

Головне завдання батьків – це прийняти особливості дитини та реагувати на труднощі, що через це виникають, спокійно. Стресостійкість дорослих значно допомагає в процесі розвитку, адже родині доводиться мати справу з різними фахівцями, що також пов'язані зі сферою навчально-педагогічного виховання. Очікуваних результатів можна досягти лише в тому разі, якщо сімейна освіта тісно пов'язана із соціальним вихованням. Досягнення у сфері сімейного виховання також залежить від знання батьками педагогічних навичок, обміну досвідом у галузі сімейного виховання та активного залучення батьків до виховної роботи.

«Діти – писав Василь Сухомлинський – продовження не тільки нашого роду, а й нашого соціального ладу, наших завоювань і благородних намірів. І від того, які духовні цінності візьме від нас молодь, залежатиме майбутнє нашого народу і суспільства» [4, с. 234]. Перед тим як починати критично оцінювати поведінку власної дитини дорослим варто пам'ятати, що саме від їх праці, внеску буде залежати майбутнє роду. Оцінювання може знадобитися в будь-який момент навчання дитини. А для тих дітей, хто справді має особливі освітні потреби, така завчасна ідентифікація та втручання є оптимальним підходом. Однак особливі потреби можуть бути все життя і можуть змінюватися залежно від оточення, розвитку застосовуваних до дитини стратегій та багатьох інших факторів [1, 8].

Батьки мають право на те, щоб брати участь у прийнятті рішень, які впливають на освіту дитини; надавати дозвіл іншим педагогам оцінювати рівень розвитку дитини; мати повну інформацію про навчальний процес своєї інклюзивної дитини та впливати на нього. Сім'я може звертатися до фахівців за консультацією перед залученням дитини до інклюзивного навчання. Дорослі

можуть регулярно отримувати звіти про успіхи дитини від навчального закладу і таким чином оцінювати прогрес, або ж регрес, у освітньому плані.

Насправді, батьки – це повноправні члени педагогічного колективу і перші помічники для власної дитини. Тому в повному обсязі досягнути фронт роботи можуть лише вони. Ні один викладач, лікар, психолог не зможе зрозуміти так дитину, як рідні люди, цінити її сильні та слабкі сторони.

Діти з особливими потребами, серед яких виокремлюють помірні, середні й значні порушення психофізичного розвитку, потребують спеціальних умов навчання, які відповідають їхнім освітнім потребам. Батьківська компетентність – поняття, яке нині широко використовується в психолого-педагогічній практиці. Зарубіжні та українські дослідники цього феномена підкреслюють його інтегративну природу, яка виявляється в поєднанні усвідомленні розуміння, відчуттів та дій батьків (Н. Боде, І. Бех, Вейз та ін.). Сучасна дитиноцентристська освітня парадигма передбачає переформатування традиційної практики взаємодії з сім'єю в руслі залучення батьків до освітнього процесу та його оцінки [1, с. 6].

Отже, роль батьків у оцінюванні своєї дитини безмірна. Саме вони є першовідкривачами здібностей, вони – це люди, які прищеплюють перші знання про світ, суспільство, загальнолюдські цінності ... Сім'я – це єдиний механізм, який працює для спільної мети – якісне навчально-педагогічне виховання.

Список використаних джерел

1. Гузій О. В. Батьки та інклюзія. співробітництво - основа роботи з батьками. роль сім'ї в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами в соціокультурне середовище. : курс лекцій. Львів, 2018. 19 с. URL:<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/21197/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA6.pdf>
2. Духнович О. В. Вибране : підручник. Полтава, 1963. 430 с.
3. Левківський М. В. Історія педагогіки : підручник. Київ : Центр навч. літ., 2002. 360 с.
4. Сухомлинський В. Батьківська педагогіка : підручник. Київ, 1978. 487 с.
5. Ушинський К. Д. Про сімейне виховання : підручник. Київ : Рад. шк., 1974. 150 с.

Саницька В. Л., студентка факультету початкового навчання Університету Ушинського,

Науковий керівник: проф. Петінова Оксана Борисівна, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Університету Ушинського

МУРАЛИ ЯК ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ПАТРІОТИЗМУ, НЕЗЛАМНОСТІ ТА СИЛИ ДУХУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ (на матеріалах соціологічного дослідження)